NN 57/2021 (26.5.2021.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-3090/2020 od 24. veljače 2021.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1124

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Branko Brkić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko i Goran Selanec, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Vladimir Buratović iz Jelse, na sjednici održanoj 24. veljače 2021. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Županijski sud u Rijeci dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem Gž-176/2021 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvoga idućeg dana nakon objave ove odluke u «Narodnim novinama».

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Vladimiru Buratoviću iz Jelse, Jelsa 550B, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 16.500,00 kuna.

IV. Naknada iz točke II. ove izreke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Vladimir Buratović iz Jelse (u daljnjem tekstu: podnositelj) podnio je 3. srpnja 2020. ustavnu tužbu smatrajući da mu je zbog dugotrajnosti postupka koji se vodi pred Općinskim sudom u Splitu, Stalnom službom u Starom Gradu pod brojem P-3878/15 povrijeđeno pravo na suđenje u razumnom roku, zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) Ustavnom sudu dostavljen je spis Općinskog suda u Splitu, Stalne službe u Starom Gradu (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud) pod brojem P-2367/20 (P-3878/15).

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Parnični postupak pokrenut je 3. siječnja 2011. tužbom D. M. radi utvrđenja ništetnim ugovora o doživotnom uzdržavanju.

Podnositelju je kao prvotuženiku dostavljena tužba na odgovor 28. siječnja 2011.

Podnositelj je 7. veljače 2011. dao odgovor na tužbu.

Prvo ročište održano je 4. prosinca 2013.

Nakon toga je održano još (14) ročišta – 26. veljače 2014., 12. svibnja 2014., 24. rujna 2014., 3. rujna 2015., 21. listopada 2015., 10. prosinca 2015., 21. lipnja 2016., 24. siječnja 2017., 17. veljače 2017., 28. rujna 2017., 13. prosinca 2017., 2. ožujka 2018., 13. travnja 2018. i 25. rujna 2019.

Tijekom postupka saslušano je više svjedoka.

Uređujuća sutkinja je 13. lipnja 2017. zatražila izuzeće koje je prihvaćeno te je predmet 29. lipnja 2017. dodijeljen u rad drugoj sutkinji.

Na ročištu od 13. travnja 2018. izveden je dokaz saslušanjem vještaka te je prihvaćen prijedlog tužitelja za izvođenjem dokaza novim vještačenjem po vještacima medicinske struke.

Nakon uplate troškova rješenjem od 7. lipnja 2018. određeno je provođenje medicinskog vještačenja.

Rješenjem Općinskog suda u Splitu broj: Su-Gzp I-46/17 od 28. lipnja 2018. zahtjev podnositelja za suđenje u razumnom roku utvrđen je osnovanim.

Sucu zaduženom za postupanje određeno je da u roku od dvanaest (12) mjeseci riješi predmet. Rok je istekao 28. lipnja 2019.

Vještvo je zaprimljeno 28. svibnja 2019., slijedom čega je zakazano ročište za 25. rujna 2019.

Na ročištu održanom 25. rujna 2019. određen je prekid postupka zbog smrti drugotuženika.

Rješenjem Županijskog suda u Splitu broj: Gzp II-27/2019-9 od 30. siječnja 2020. pod točkom II. izreke određen je rok od šest (6) mjeseci za donošenje odluke, a u točki III. izreke podnositelju je određena primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku u iznosu od 2.000,00 kuna.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, rješenjem broj: Gžzp II-13/20-3 od 21. travnja 2020., djelomično je uvažio žalbu podnositelja, preinačio rješenje Županijskog suda u Splitu te je pored dosuđenog iznosa od 2.000,00 kuna na ime primjerene naknade određen i daljnji iznos od 500,00 kuna.

Rješenjem od 6. srpnja 2020. nastavljen je postupak te su pozvani nasljednici preuzeti postupak.

Ročište je zakazano za 14. rujna 2020. Daljnjih dokaza nije bilo te je zaključeno raspravljanje.

Ročište za objavu odluke zakazano je za 29. listopada 2020. u 8.30 sati, koje je odgođeno za 10. prosinca 2020.

Ročište za objavu odluke održano je 10. prosinca 2020.

Tužitelj je 24. prosinca 2020. izjavio žalbu protiv presude Općinskog suda u Splitu, Stalne službe u Starom Gradu broj: P-2367/2020 od 10. prosinca 2020.

Predmet je 26. siječnja 2021. zaprimljen na Županijskom sudu u Rijeci (u daljnjem tekstu: drugostupanjski sud) te se u trenutku odlučivanja o ustavnoj tužbi podnositelja vodi pod brojem Gž-176/2021.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.);

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.);

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.);

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70.) nisu mijenjane.

5. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku od 2002. do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE

6. U skladu sa stajalištem Ustavnog suda iz rješenja broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014., jedna od pretpostavki za dopuštenost ustavne tužbe podnesene na temelju članka 63. Ustavnog zakona zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku jest ta da je podnositelj prethodno koristio dopušteno pravno sredstvo protiv nerazumne duljine postupka.

6.1. Podnositelj je koristio pravna sredstva koja su mu bila na raspolaganju na temelju ZoSud-a/13. Predsjednica Općinskog suda u Splitu utvrdila je rješenjem broj: Su-Gzp I-46/17 od 28. lipnja 2018. da je zahtjev za suđenje u razumnom roku osnovan te je naložila prvostupanjskom sudu donošenje odluke u roku od dvanaest (12) mjeseci.